

3. Кондратьєва О. // Юридичний вісник України. – 2012. – № 35. – С. 27.
4. Деркаченко Ю.В. Особливості застосування універсальних механізмів та процедур з міждержавного усиновлення дітей у законодавстві деяких європейських країн / Ю.В. Деркаченко // Закарпатські наук. Читання : матеріали Всеукр. наук. практ. конф. студентів та аспірантів (28 – 30 квітня 2009 р.). – Ужгород. – 2009.

Висторобець Аліна Костянтинівна,
*студентка 2-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., професор Калітенко О.М.*

ЗАСТОСУВАННЯ МЕДІАЦІЇ ЯК СПОСОБУ ПОЗАСУДОВОГО ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

Нікого не дивує той факт, що наші суди не справляються з тією кількістю справ, які до них надходять. Провадження у справі може тривати роками, судові вироби часто не виконуються, а рівень довіри до судової системи є дуже низьким. Саме тому, на мою думку, прийшов час вводити в Україні альтернативні способи вирішення спорів.

Одним з них є медіація – процес переговорів по вирішенню спірного питання, до якого залучається нейтральна третя сторона – медіатор (посередник), який проводить цей переговорний процес, вислуховує аргументацію сторін з приводу суті спору і активно допомагає їм зрозуміти свої інтереси, оцінити можливість компромісів і самостійно прийняти рішення, яке задовольнило б їх.

США, Австрія, Німеччина, Великобританія, Угорщина та Корея – далеко не весь список країн, де успішно процвітає медіація.

В Україні існує Центр медіації, який готує фахівців з даного питання, є профільні курси медіаторів, послуги медіації також надаються на базі Торгово – промислових палат Києва та Львова.

Опитування, проведене «ЮРИСТ & ЗАКОН» серед юристів, показало, що приблизно 60% з них мають досить туманне уявлення про медіацію, приблизно 30% вивчали цей спосіб врегулювання суперечок, але не використовують його у своїй практиці і тільки 10% від респондентів відповіли, що успішно практикують його в своїй діяльності [1].

Чому в Україні відсоток використання медіації при вирішенні спорів настільки низький?

Є ряд причин і міфів про медіацію, які належить зруйнувати.

Дуже часто люди просто мають неправильне розуміння сутності медіації, а саме, її розміють скоріше, як певну психологічну процедуру або як процес обов'язкових взаємних поступок, це в кращому варіанті, або ж взагалі відсутній навіть розмитий обрис даного поняття, що спостерігається в більшості випадків. І з цим варто боротися. Необхідно більш детально відображати дану проблематику в ЗМІ, приводити позитивні приклади наслідків застосування цього способу вирішення конфліктних ситуацій між сторонами. Насправді ж, основна мета медіації – знайти рішення, яке задовольнить обидві сторони. Тільки в цьому випадку медіація вважається успішною. Одне з основних завдань медіатора переключити сторони з обміну позиціями на формулювання істинних інтересів, їх пріоритизації і зведення до взаємозгоди. Вироблення сторонами власного рішення в суперечці сприяє підвищенню рівня добровільного виконання досягнутих в ході медіації домовленостей без проходження процедур примусового виконання.

Суд надійніше медіації. Ця думка базується на тому, що суди – це перевірений і традиційний механізм вирішення суперечок. Але слід враховувати, що порядок вирішення спорів в суді завжди строго регламентований і обмежений певними тимчасовими рамками, на відміну від гнучкої процедури медіації. Медіація може бути перервана в будь – який час за ініціативою будь – якого з учасників медіації. Склад учасників (юристи, родичі, уповноважені представники і т.д.) визначається самостійно кожною зі сторін. Нарешті, сторони самі вирішують, за яких умов вони будуть укладати угоду чи припиняти медіацію.

Сторони судового процесу позбавляються конфіденційності. Бути присутнім на судовому процесі можуть треті особи, а всі рішення вносяться до Єдиного державного реєстру судових рішень, інформація з якого доступна всім. Медіація ж дозволяє забезпечити повну конфіденційність і уникнути публічності у розгляді спору. Будь-яка інформація, записи, звіти або інші документи, надані медіатору під час підготовки до медіації або розроблені в процесі медіації, є конфіденційними.

Крім вищезазначених є ще ряд факторів, що підтверджують особливості та користь медіації:

- економія часу і грошей. У порівнянні з судовою процедурою, рішення спору шляхом медіації не є тривалою, і може істотно заощадити ресурси (гроші і час) учасників.

- вигрешне становище для обох сторін. У процесі медіації не існує переможця та переможеного.

- добровільність. Сторони беруть участь у медіації добровільно – при ухваленні рішення про медіацію, в процесі її проведення, досягнення домовленостей і виконання рішень.

– неупередженість медіатора. Думка кожної зі сторін однаково важлива для медіатора. Медіатор не має права висловлювати власну думку про сутність конфлікту.

– формат проведення. Медіація може відбуватися у форматі як спільних, так і окремих (медіатор – учасник) зустрічей. Кожній стороні мають бути забезпечені достатні можливості брати участь в дискусії.

Виходячи з перерахованого вище, можна зробити висновок, що медіація безумовно позитивне явище в правовій сфері. Зокрема і для цивільного та сімейного права, таким чином за допомогою медіації можна у позасудовому порядку вирішувати такі сімейні та цивільні спори як спори щодо здійснення батьків, які проживають окремо від дитини, свого права на спілкування з ним; суперечки між батьками і дітьми (підлітками, або повнолітніми); суперечки між подружжям (з питань усиновлення/удочеріння, виховання дітей, догляду за літніми родичами, успадкування тощо); суперечки стосовно розірвання шлюбу та його майнових наслідків; конфлікти у правовідносинах пов'язаних з орендою, або спадщиною, тощо .

Література:

1. Олена Адамантис : стаття «Медіація в Україні : «за» и «против». – Ліга: Закон, 2011.

*Галоян Нарек Каренович,
студент 2-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., професор Калітенко О.М.*

ВИКОНАННЯ СПАДКОВОГО ДОГОВОРУ

Спадковий договір є досить розповсюдженим в іноземних країнах, але на теренах України він з'явився нещодавно, знаменуючи собою поглиблене вивчення нового інституту у сталій системі цивільного права України.

Поняття спадкового договору закріплене у ст. 1302 ЦК. Сутність його полягає у тому, що за спадковим договором одна сторона (набувач) зобов'язується виконувати розпорядження другої сторони (відчужувача) і в разі його смерті набуває право власності на майно відчужувача [1, с.15].

Це консенсуальний договір, оскільки момент його укладення пов'язується з досягненням сторонами угоди за всіма істотними умовами й тягне за собою виникнення цивільних прав і обов'язків контрагентів після втілення правочину